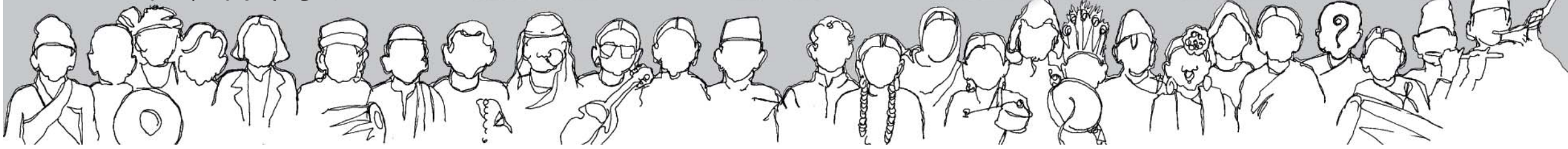

समावेशिकरणको दिशामा एउटा फडको : गोरखापत्रद्वारा प्रकाशित किराँती-कोइँच (सुनुवार/मुखिया) भाषा पृष्ठ

याले शोवे ५०७० मिगिच २३ रेलफनाअति ति.सं. २०६७ वैशाख २३ बिहीबार

नयाँ नेपाल

गोरखापत्र

लोलिलिखा

सुसेसआ इसथापाना दिवास

चुपलु दामलोअच

यालाखोम, गिलोच । गिगिच, यालाखोम । सुनुवार सेवा सामाजिक आयुष्यकाथमानुव दिवास काथा कविता नु बुर्दविला ग्यारशा मानेव दुमशो वा । गोर कुस कुस आम बोअशो नाअति माराइ डा माराइ णेर ।पेनमा पा हाँसालतामसाल पाइवा सुनुवार सेवा सामाजआ साँचिबालाया तीमि मोदेशो लोः पाशो वा । मेकोआ पितिमि सुनुवार सेवा सामाजिम आम गेचिँ गोशो मावाअताडाना यो निरनाये चिँ दुमशो वा ।

काथमानुव चेतारिये सामतिकालि केनरामि आरक्याप पोअतु

चुपलु दामलोअच

गिगिच, यालाखोम । काःलेका सापपा चामशो सुनुवार सेवा सामाज काथमानुव चेतारिये सामिति एचचि इपशा बाअशो वा । नेललिआन दाःथेमि मुल काथमानुव चेतारिये सामिति यामने थुमशो ताईशिशो वा । शेडना मेकेरेडा पादादिकारि चिँ मुलाइ निमि । मारदे ओदेशो दुममे ? दामलो तुइनामसि दा नेललि कोइँचमि तुइचा तातेक आदिकार मे ।

मे मोदेन चेतारिये सामितिआ बुअसु उदायेवाहादुर सुनुवारकालि चुपलु दामलोअचि हिललो पावानु सुनुवार सेवा सामाज काथमानुव उपातेका चेतारिये सामितिआ बुअसुमि देँचा दुमता, 'एको काथमानुव उपातेका चेतारिये सामितिकालि आरक्याप पोअवा सुनुवार सेवा सामाज केनरारिये सामितिमे ।

मारदेडान एको सामितिकालि केनरामि बागमाति-नारार्येन चेतारिये सामिति सेलतु । मो पावानु इशका तेकिकाल सामासये जाअता । गोनु आमकेन लेतार पेद वा । आमकेन वेडक खाता वा ।

मुल माराइ माराइ फाइचा मालवा दुमता । नेललिआनकालि चितथि खोइचा मालवा दुमता । मो पाशोनु मेकोकालि दोपा गारपाइचा दे ओपग्योलग्योल दुमशो मुनु एकोके निकास दोपा दुमवा दे केनराडा बुअसु नु ग्लामरेबलेअचआसकालि माइला ।

माराइ लोः डोइति मावार । मुल हेर लेतार पेद सेलशा गे पाशो निअथि पेरालाल साइसाथा ताईसिब दुमता । मोदे गो आँत मापाइसे । केनरामि लॉ रिमशो पा शेलशा मारगेतिके गो साममलेनु यो पाने माचापशो । साक्रे साललहकारआन मिटिड यो एको लोः बोइशो नुड । मुल माराइ दुमवा काँ !

वोललो किरातके...

इन लोःकालि इन देशो खोंदेवा दिःता मापायु दाय्युदामसिमि चोअनिकि । गो आँमिन काः दामलो तुइनामसि योअवा मुरु दुमतिके इन पोअशो लोः कालि इन देँचा मालशो मुरुकापफु चाअनिदनुड । नेललिआन थुँ नुचाडा पा नेललिआन हिललोहिअसिकालि लोला यो पोअचा दुमता, 'एक्रे सिंदुलिडा वारचिमि डोइति लोः पोअचा दुमता- नेललि लोः आम जोअसि जोअसि दुमता । मेको लोः पितिमि आमजोअसि पाचा मागेचाकालि एकेडा कोइँचपुकि यो बोचा मालताउ । नेललि लोः हेर मुरुमि पाशा गेवाल गे मुरुमि तेमशा गेशो आम फाक्योडा खामेखाइ ला जाइनुड रैतिनिडाना इनकेन थेंगे दुमवा । मोदे एचचि पोअशो बुदि सुइ सुइनु हिललोहिअसि पाचा मालवा । सुइमि मार लेडा ? मारदे लेडा ? तेको गिपशिवुमि सापशो मे ? मेको सामलोपाति, जितति सुमि गेना ते सापशो मे ? मेको वासपुकि ग्यापशोनु मेकोआ आफार ते लाइवा दे ग्यापचा डोइतिन एकेपुकिमि मिमचा मालवा । एचचि कोइँच सामिवु पुकिमि पोअचा दुमशो जितति नु किनिनि पेनमाँसेरआ लोः पितिमि मार देँनुडडाना एको थोचे सुनुवार सेवा सामाजिम तेइ केनेनदार सापशो मावाअवा मुनु तेलिफोन दाइरिकालि यो फाराम योअशो मावाअवा । मेको सुमि चाअशो मे मेको नोले रुपशा लोला पाइचा दुम । कोइँच लोः नु मुलकेमके राइतेक लोः पाचा दुमता मेको मुलडा नाखेममि केनरामि मापाइवा केनरारामि दा कोइँच लोः मुलकेम राइचा नु चारुकालि दावाव गेतेक गे पाइवा ।

हेर लोः मार यो रुपचा मालताउडाना कोइँच सामिवुपुकिमि कोइँच लोः मुलकेम राइतेक आँकरिस कोइँचके ला मामे । एको गे चारुके यो मे । मे मोदे एकेरेडा कोइँचमि एकेरेडा इसयानिये निकायमि दावाव सिरजाना पाचा मालताउ । माहोल सेलने गो वारचि पाथि जाअनिकि । मारदेडाना कोइँच लोमि यो मुल निवेदान, सिफारिस पाने जामसिवा । इसकुलमि सेससेब्लेअसे पाने जामसिवा । सुइमि आई लोः मुलकेमआ पितिमि ब्लेपचो पोअतुडाना मेकोमि तौबनाआ दुलि गे पापतु दे तुइचा । मेकोमि गैर कानुनि लोः पानापाना वा । मो देवाआ पितिमि कानुनि उपकार मालने जामसिवा । मुल हेर लोः पाचा दुमता केनरामि केत मारोड दे । डाद केनरारिये आदचचेनु सिंदुलिडा कोइँचनु मार लोः दुमशो वा मोशो गाःडा लोः मातुईसे । आँ तुइशो तेकाइ शाँदार आ पिति केत जाअशो खोंदेशो लाअशो मानुड । मुनु केनरामि केत यो मावाअवा । शेडना केत दा एके देलतेलमि वा । मुल केनराकेडा यो देलतेलमि केत वा । इन नेमि तेइतेक केत जाअशो वा । रँसिखा मालताउ बोअचा मालताउ । इपचा मादुम । देवा नाइलि दोपा मालचा ? ते मालचा ? मार नेमि ते ते जाअशो वा ? गो शोअनिकि ? चारुमि आई नेमि केत योअशो वा । मुल बाबाके ला एको नाखेम मे । गोइपुकि चामसितिनिडाना केनरा बालाइ चाअने माचाबवा । केनरकालि इपशा वाअपाइवा गोइ खोंदेवा इसयानिये कोइँचाना निमि । गोइ पुकि देलतेल, जोइला चारुमिसितिनिडाना बालाइ पा मार मार देशो मे पाइवा दुमवा केनरा । नेललिमि केनरामि मार पावा मादेयु केनराकालि दोपा गे पापाइवा दे मिमशोनु रिमशो दुमवा काँ ।

आ डारमि नेललि मार इशका रुपशा खोंदेव पान बोअतेमे, 'माइले ता वुजनु पारने देराइ राहेचा ।' मे आ चिबरेमि नादाडा खामे जातेकमि विमाला सुनुवारमि कामेनता पामतेमे, 'एकेरेडा कोइँच एचचि ओशो नेतेमि । मे नेशोकोमथिकालि ला मे । दिसा दा अथेअँनिमि । मिमतेम डाना काका । गोइ चिँ तिनचार माइनामि जाअको काःतिच बाइ । एकेरेडा कोइँचआनकालि सेँचा ।'

सिंदुलिडा कोइँचआन हिललोहिअसि : ताँ आई पाँजेरकोव ?

आईकालि तिलशा आम जोअसजोअसि पामतेमे दावयुदामसिडा कोइँचिमि

चुपलु दामलोअच

गिगिच, सिंदुलि । 'मामे यो एकेरेडा कोइँच दा काइयो मासेसाम यो । रातमाते लाशा ईचि चेमशो बोइचा मालताउ । लेचचा माचामचा ।' ओललो किरात साइंगिये राजजे पारिसादडा सिंदुलि जिललाडा पातराकर साममेलान साइयो जाक ताइकाकुमारि सुनुवारमि लोः खापिमि दोअचा मागेयु थुलथुल पा हेअसामा । 'केनरारामि बाअशा जिललामि गे मापामा देअनिनि एकेरेडा कोइँचआन देवरा कोशा लाने ।' दे केनरा (यालाखोम) ला लाशो ओललो किरात साइंगिये राजजे पारिसादडा उपादेचचे रानाविर सुनुवार नु सायादाप कोइँचवु काःतिचकालि सामुदायिक सेवा केनरारामिन प्लोईशा वेनार ब्लेअपाइचा आरता पासाल खोइचा दुमता ।

सुनुवार सेवा सामाज २०६३ आसार ३१ नावुडा थोचेसि चुपलुला थारिथिमलो चुपलु नु रागिडा रेसिसिचेमसि पुईसो थेंशा ओललो किरात सोयेतता पारदेसआ आवादाराना कुरशा आम खाप राइचाकालि चामशो मे । आरकिक होताल, तिरपुरेसोर यालाखोममि कोइँच तायच नु काइलाचपुकि वुअशा 'काथमानुव गोसाना पातरा-२०६३' नेललिआन दाःथेमि जेलहाअशो मे । मेकोन गेकालि लांगार दाइशा थारशा साताउँ साममेलानला कोइँचआन रुमदेलवुमदेलाड तौबलासि पानापान पिशो गेगिपसिमि यो योअ खोइशो चैअ ग्याइशा माप्लोईयु पिशो वा । कोइँच रुमदेलवुमदेलमि वुअसुके थेमिमि थेअतेमे नोले ताइकाराम सुनुवारमि नाग नेपाल गोरखापातराडा दुशोअचडोलिमि देँशो नामि,।'

मेकोन गेकालि ०६५ थोचेडा आसार ३१ नु ३२ नावु राजजे पुनासाइराचानामि कोइँच खापकालि दोपा राइचा देँशो विचार गोअथि पाशा कोइँचआन थुँडा लो खुपशोनु नेललि कोइँचमि कोइँच रुमदेलवुमदेल (सुनुवार सेवा सामाज) नि जेमनावासि ओमोलतौवल रागि (जातिये सोयेतता राजजे) ताअचकालि डोइति वारचा मालवा देँशो नेनेपसि थाइशि पाशो नामनाति । मेकेला मेकोन कोइँचआन लोःकालि कुरग्यो शाअ खिअशा ०६५ काततिके ३० नावु ल्लोपशा सुइ सुइनु ग्याइशिरले ला पा गाअचकालि मेकोन थोचे पुस १५ गाते होबनाकेसिआन फेचे गिपशिदुडा पंजेरकोच नु सुनुवार सेवा सामाजआन दाःथेमि कोइँच सोयेतता रागिआ पितिमि लोःखिकखोलशो नामनाति । एको नेललि ग्लुमसिचेमसि नु लोःखिकखालिसकालि खोंदेशि थेशशा कोइँच रुमदेलवुमदेलमि आइतिहासिक ताथा पारामपारिक खाप, जेमनावासि, लोःसिसि, थेमराअसिआ लांगारमि ओललो किरात सोयेतता राजजेके आवादाराना २०६५ थोचे

सिंदुलिडा कोइँचपुकि आम रुमदेलवुमदेलमि लोसि पानाना ।

तासकुल : चुपलु

माग २५ नावुरे तेइतेइ फ्लाशो, साअसेर सेरसेर पाना पान पिशो नामनाति ।

नोले कोइँच आ कोइँच रुमदेलवुमदेलके सादारान सावा २०६६ जेथ २२ गातेमि नेललि ओललो किरातमि बाअवा कोइँचनु काःथाकाःथ रूकु, चिरिसिच, थाइमिच, हायुच, सुरिचपुकिनु गारशा काः थैवि गेगिपशि सेलशा कोइँचनु नेललिआन रागिकालि राइचा मालवा देँशो लोः डोइति वारपाइशो नामनाति । मेकोन कोइँच आ पितिमि लोः शुशि दुमशो लोः पेनवुअसि मानापारसाद सुनुवारआ साइयो जाकाततोमि ओललो किरातडा किरातिआनकालि ग्योक पुअतेक गे गोईसाउ । आन ग्याइशिरले कोइँशेरलामि हायुच, थाइमिच, सुरिच, चिरिसिच २०६६ आसोज २४ नावु कोइँचिँ कोतेसोरमि ग्योक वुअता । मेकोन रुमदेलवुमदेलमि ओललो किरात सोयेतता पारदेसआ पितिमि नेललि जेमनावासि काः दुमतेमे । साँ साँ पंजेरकोचआन ब्ळिपसिमि ओललो किरात सोयेतता पारदेस वुमथा आवादाराना मासेउदा सामिति सेलसाउ । मेको मासेउदा सामितिमि ६६ मारडिसर २८ मि सामवाइदानिक सामवाद केनदारा, नायाँ वानेसोरमि पातराकार साममेलानपा ओललो किरात सोयेतता पारदेसआ बुमथा आवादाराना पातरा नेललिआन दाःथेमि पिततु । मेकेला मेको आवादाराना पातरा मूलतौबलोच, थारिथिमलो चुपलुडा वुअसु, राजजे पुनासाइराचाना तथा पारामपारिक खाप, जेमनावासि, लोःसिसि, थेमराअसिआ लांगारमि ओललो किरात सोयेतता साइंगिये राजजे पारिसाद नु

खेखेशेमशो रुमदेलसि वुमदेलसि गिपशिदु ओललो किरात साइयुक्ता मानचा सेलशो नामनाति । मेको पारिसादडान इसयानियेस्तराडा साइगाथानके विसतार पाचाकालि ओललो किरात साइंगिये राजजे पारिसादडा दाय्युदामसि पंजेरकोच सिनदुलि सादारमुकाम जाअदिशयो नामनाति ।

नाःथो ओललो किरात साइंगिये राजजे पारिसादडा जिलला पारिपाद गाथानकेडा यो कोइँच आ पितिमि लोः शुशि दुमशो लोः पातराकार साममेलान साइयोजाकमि पाचा दुमता । आ दिशा साइयोजाक ताइकाकुमारि सुनुवार सुनिन तिन मिल्मेनु बाअशा मुरु खुपाथि गाअचा दुमता । एफ एम पातराकारकालि किनिनि पाचा दुमता, 'एः किरशान बाइ हो, ला हाइ आथ वाजे पातराकार साममेलान चानि । विरसिनु वायो कि वानेर फोन गारेको ।' दाय्युदामसिला लाशो पंजेरकोचनु साँसि नाखेम दुममेनु यो माराइ गेरापेनमाआ पितिमि लोः मातुईसिशो नामनाति । सुमि गेरापेनमा शेलवा दे यो किनखार मादुमशो नामनाति । हेराला साँसि फेअयो दुममे नोले इरि फातला चानरा बाहादुर सुनुवार दुरावाजारमि साइयोजाक ताइकाकुमारिआ खिँमि रालचा दुमता । मे लाका देँचा गोमतेम, 'गोइ मुलाअतिडा गेरापेनमा शेल हाइ । मार मार पाचा मालवा ला शेंदेन दे पुसाइ ।' दे कोइँचवु काःतिचकालि आँकिरिसि दाअ केमतामे । मे खेम माराइ गेरापेनमाआ तोः मारिसिशो नामनाति । पेरस बाकताववे यो मानामनाति । मुनु पेरसबाकताववे यो सुमि बावा देशो यो खा मादुमशो नामनाति ।

नेपाल आदिवासी जानाजाति महासाइगा सिंदुलि जिलला सामाननोये सामितिआ दुमखिँमि जाअशोनु सुइ मुरु मानामनाति । आँमिन डुने दापचाडा लोः खोंदेशो नामनाति । मेको नाअति सालाफोईसार (लोकतानतिरक) दिवास यो बाअतिके गेरापेनमा जिशो यो नामनाति । डोइति नाउ ग्लिमेनु यो सुइ

मादुमशो गेरापेनमामि आ चिदरमिन मुरु ग्लाइलु देलतेमे । नेपाल पातराकार महासाइगा सिंदुलि जिललाडा वुअसुन जाअता । कामालामाइ नागारपालिकाडा नेपाल आदिवासी जानाजाति महासाइगा सामाननोय सामितिडा आदिचचे विशनु लामा, सिंदुलि वानिजजे महासाइगा नु नेवा देवा दावुडा आदिचचे राजेनदारा सेरशथा, सिंदुली मादि एफएमडा इसतेसान मेनेजार नु पातराकार, दानुवार उतथान सामितिडा मालवाव दानुवार, सिंदुलि जिलला हायु सामाजडा आदिचचे बाकता राइ हायु, तामाड दाजाडडा सानचालाक सिता ग्लान, सुनुवार सेवा सामाजडा पारतिनिदि, सुनुवार माहिला सामाजडा साँचिव पारवाति सुनुवारपुकिआन दाःथेमि हेराला तुःलिकाः पेनक्योमि दामलोतुइनामसोच कारिसिफेरिसि (साममेलान) दुमता । कोइँचवु काःतिचमि ओललो किरात सोयेतता पारदेसआ पितिमि बाअचा दुमता । मेकेला नेललि नामसोचमि ओललो किरात सोयेतता पारदेसकालि वारि थुँ खेचचा दुमता । मोपान पातराकारमि हिललोहिअसि मापायु एको लोःकालि गो आम थेमरे चापशो खोइ सासेरसेरे पाइनुड देँचा दुमता । मोपान आ डारमि कोइँच वाःसिमि ग्योमसिशो कारिसिफेरिसि होपो ताइकाकुमारि सुनुवारमि नेललिआन चेरिल दे गेरापेनमा ब्लेअचा दुमता ।

तासकुल ख्लेपशा नेललि ब्लाःचा दुमता । यालाखोम ला लाइवा नामसोचकालि डोइति नाअति सिंदुलि जाअदिशोनु बोइशो लोःकालिन फित ग्याइशा खामेदुमे दुममे नोले रातमाते पानितेडकि चाअदितेमे । मेकेरे वितु रावाच सुनुवार, कामाल याअता सुनुवार, रानजान याअता, बावाना रावाच, मादुकुमारि मूलिच, गाइगामाया लिनुच, हेमबाहादुर याअता, सुरयेवाहादुर जैतिच, दालबाहादुर गाउरोच, किरशानादेवि जेसपुच, किरशाना सुनुवारपुकि सुनुवार सेवा सामाज जोइ गिपशिदुडा वुअसु दानावाहादुरआ खिँमि ग्योक वुअशा लोसि पाचा दुमता । मेकेरे यालाखोमला लाशो काःतिच नु रानाविर सुनुवारकालि हिललोहिअसि पापतु वितु रानावचिमि, 'तेला जाअशो मे ? ओदि जाअचाआ पिति मारमे ?' तेको तेको गिपशिदुमि बाअचा दुमवा ? इन बाअतेकआ लांगार मारमे । मार राइचि वा ?' मेकेला आम रिमाचेमा गेमताअसे यालाखोमला लाशो निअथिमि । नेललिमि आम रिमाचेमा गेमतेमे ।

लोः मेकेला गोईसाउ । कामाल याअतामि तुइचा मालतेमे, 'एक्रे केनदाराला केनेनदार, सामलोपात मार मार जाअच । गिचचा काः काः मुरुमि चाअनिमि लेअनिमि । केत आम बाखालिमि ख्लेपनिमि । मेको केनराला सोइशोनु गो आई केनराडा नेमि सोइचा मालताउ । लेकतेकाः केनेनदार ख्लेशशा तेलिफोन दाइरि गेअनुड दे देद देद साय खुपशा लाइशा मुलाइ तेलिफोन दाइरि यो चाअशो मावाअवा । मेको केत ते लाअगा ?' मोपान हेमबाहादुरमि यो

तेमतामे, 'एके सिंदुलिडा कोइँचआ पितिमि गे पाइवा बाअवा देँशो कोइँच गो नाकि । केनदारामि आईकालि वेवासता पापतु । आईकालि माराइ लोः दामलो तुइनामसि माशोअवा डावा मारदेमे ?' वितु सुनुवारमि तेमतामे, 'केनराला माराइ सोइशोनु जिलला नेमि सोइचा मालताउ मुनु मेकेला गो ब्लाइनिकि । एक्रे आम जोअसि जोअसि दुमशो लाईसाउ । दोपा दुमवा केनरामि राइचि ताशो मुरुकालि पंजेरकोच थारचा मालताउ ।' मोपान कामाल याअतामि थाअका तेमतामे, 'केनरारे मार मार यिननिमि ।

लेअनिमि मेको केत ते लाइवा ? केनरामि जाअदिबवा दे माजाअदिबवा ?' मेकेला आ डारमि शाँम राईशा जाअशो किरशाना सुनुवारमि देँतेमे, 'केनरारिये आदिचचेमि एके सिंदुलिडा शाँदार पिदारकालि पाचास हजार गेअनुड गोनु केत वा देशा मारोउ । मेको पाईसा ते लाअतेमे ?' डोइति लोः मेकेला हेर लोः मार डाना गो आई लोः केनरामि चाअदिबवा पंजेरकोच (पारतिनिदि) तौ । केनरकालि गो पुकिमि यो केत पोअशा सोइशो बाअवा आईकालि चिँ हेरचा । मुलडा साममेलान ला केनरामि कोइँचका केनरारिया सादाससे दुमचा मालवा । मुनु आ डारमि मार देअनुडाना केनरामि मार पाइवा माराइ मातुईसिवा । गोमि मार मार पाचा दे माराइ निरदेसान यो मारोवा । माराइ पाचा मालताउडाना काँमेडि अदि जाअनिनि । मारदे मे मारा आ पितिमि मे माराइ मातुईसिवा । गो तुइचा मालताउ ।'

मेको नेललि आन लोः होदमे नोले रानाविर सुनुवारमि देँचा दुमता गो सुनुवार सेवा सामाजडा आदिकारिक लोला पाइवा मुरु मानाकि । शेडना केनराआ गाँमि मार मार वा । मार दुमशो वा दे तुइवा मुरु नाकि । सुनुवार सेवा सामाजडा रिमशो मिमवा मुरु नाकि । मोदे इन लोः नेललि कुरशा गो केनरामि बोइनिमि । इन लोःकालि केनरामि दोपा मिमवा । मेको केनराके लोः मे । गो लोः कुरशो चोअबकेडा हेर मुरु मानाकि ।' मोपान कोइँचवु काःतिचमि नेललिआनकालि इन थुँडा गुथिलमिथिल नुममे दे हिललो पाचा दुमता । आई देँचा नेललि मेकोन हो दे डोइति बाअशो लोःकालि खाचो तेमचा दुमता । मेकेला आन थुँमि बोअशो लोःकालि देमदेम दा थेलशा दिम सेलतेक कोइँशेरले पाचा दुमता ।

'नेललिआन लोः नेशो । सापपा रिमशो लोः बोअता । अँदेन नेललि कोइँचमि आम दाय्युदामसिडा तौबलोचकालि हिललोहिअसि पाचा मालवा । मेकोन मे शामवाकिअमदा, सालाफोईसार । नेललिमि आम थुँमि बोअशो गो आई केनराडा नेमि सोइचा मालताउ । लेकतेकाः केनेनदार ख्लेशशा तेलिफोन दाइरि गेअनुड दे देद देद साय खुपशा लाइशा मुलाइ तेलिफोन दाइरि यो चाअशो मावाअवा । मेको केत ते लाअगा ?' मोपान हेमबाहादुरमि यो

हेँशो लोलिलिखागे...

वोललो किरातके सिंदुलिमि डोइति आम गेगिपसि बानदामुकता चेतरा कामालामाइ

चुपलु दामलोअच

गिगिच, सिंदुलि । ओललो किरात साइंगिये राजजे पारिसादके डोइति सिंदुलि जिलला पारिसाद सेलसाउ । सिंदुलि-उदायेपुर थेमराअसि कोअवा फेनवुअसु रानाविर सुनुवारआ रालसिमि रामबाहादुर हायुआ बुअसिसिमि याँ सायादापसि जिलला पारिसाद सेलसिशो वा । फेनवुअसुमि ताइकाकुमारि सुनुवार, रेबब्लेअचमि माललावा दानुवार, काथोसिरेब्लेअचमि विशनु लामा, मापदाअचमि बिजाये लामा, मोपान सायादापपुकिमि पारवाति सुनुवार, आमाविका मागार, सिता ग्लान, रामबाहादुर थामि निमि ।

मोपा सेलसिशो तादारथा जिलला पारिसादकालि

वादाइ नु निरदेसान गेनागेन केनराला लाशो फेनवुअसु रानाविर सुनुवारमि देँचा दुमता, 'एके नेललिआन थुँहालशा वारिथुँ । एकेअन आम कारयेकाल रिमशो दुमला । गो मुल नाक आम खाप राइचाकालि गार ब्ळुअशो निकि । एकोन रिमशो लोः मे । नेललिमि आम खापके नाम बाअमात दे तुईसिवा । गो एको खापडा मुरु नाकि । आईकालि एको खापला नोले जाअवामि खरेतेमे । आम खाप प्लोईचा वाददे पोअतेमे । गो आम खाप प्लोईशा ब्लांलाचिला पा ब्लाशा गाअचा मालताउ । नाक नाक लो गो सँसिशो निकि । मुल गो इपचा मादुमवा । एको रागिडा राइचि ताशो मुरु गो दुमतिके यो रागिडा लोः काः ओलो काः मुलकेम काः

मुरु काः दे गो नेललिंके मुलकेम, ओलो, लोः साइतेक गे रागिमि बाअवामि पामतेमे । मुल आई खापडा राइचि गोनु बाअचा मालवा । आईकालि मालवा थारि नु तौबना गो आँमिन सेलचा ताचा मालवा दे गो चामशो निकि । नेललि एके रालशो वारचिपपुकि मुल गो बालाइ पा बाअचा मादुमवा । एचचि रागिमि लँशा कालेका गालति पाशो वा । गो आई पुईशो आ दुलि आँमिन आई रागिकालि सुनकोसि रागि नेया पा पिशशो वा । शेडना आई पुईशो देँशो ओललो किरात सोयेतता रागि मे । मेको आ पितिमि मुल देलतेल नेललि ग्योक व्ळुअशा गोपुकिमि लोसि पाचा मालशो वा ।

एके गे मुल एको जिलला पारिसादमि पाइवा दे गो हेममा दुमशो नुड । मुल दोपा गे पाचा मालवा आँमिन योमला तामसि पाने । गो केनराला आँन पाचा मालवा माँदेनिकि । सोयेतता देँशो मेको मे । गो इनकालि खाका ला सेलशो गेअनिकि । मार मार पाचा मालवा-फुल्लु, कोअके, गान कुरचा मालवा काँ, खेदार कुरशा चोक चोकामि रापशा, चिया पासालामि बाअशा सानतिपुरना आनदोलान पाचा मालवा, इनकेन आम ताजबिजमि पाचा नाइला । गो इनकालि वारचि पाचा, इन देँशो थेममि राजचा तायार निकि । लँशा काले वारि थुँ खेननुड । मुल एको सामिति जिलला साममेलान पा एकेरेडा नेललि जेमनावासिकालि ग्याअ फ्लिपतेक गे पावाल । नामसेवाल ।

मोपान मेको गेरापेनमाकालि लाँ शेलनाशेलन खुलवा कोइँचवु काःतिचमि नाग सेलसिशो पारिसादडा वुअसुकालि आम पारतिवाददाता जाहेर पाचा नाखेम ख्नेततामे । नाग वुअसु रामबाहादुर हायुमि देँचा दुमता, 'साइ काथा बाअशो वारचि जागिर प्लोईशा ओमो सामाजिक गेमि खोअता बाअता मातुईशो नाइ । मुलाअति एकेरे जाअशा आँकालि गुतखामि चोअशा वुअसु सेलति । गाअचा यो मागेयु वोइति ताइकाकुमारि

दिदिमि । एको काः हिसावमि वा सामानति पारान दुमता । शेडना गो मोपा यो बु माजिपशो मानुड । आँकालि माराइ पाइवा देन एको पादमि योःशो वा देँशो गो लाअशो नुड । मुल गोपुकि काःले मितिड पा मार मार पाचा दे लोःखिकखालनिकि । केनरामि देँदेशो नीति कुरशो वा । मारमार पानापान वा गो मार मार पाचा मालवा । दोपा डोइति वारचा बाअमे । डोइति लाँ चिँ कोइँचान मालवा ।

मुनुला गोमि मार मार पाचा बाअमे दे तुइनिकि । एचचि दा गो शेतथि दुमा थाइमा खोंदेवा निकि । मार सुपशोडाना यो दुमवा । मोदे गो मार देँनुडडाना दोपा गे पाचा देँशो काः निरदेसिका का मालताउ । मेको आ लांगारमि गो आम गे डोइति वारपाइनिकि । गो एके नेललिआन मालाअति आँकालि ख्लेशशो गे कालि वारचिआन योकियोसिमि केनरामि ख्लेशशा लोःकालि चापशासाममा फुलफिल पातेक पारतिवाददाता जाहेर पाइनुड । सेवा ।'

मेकेला कोइँचवु काःतिचमि तादारथ सामितिडा गाथान पाशो माइनुतिड मुलाअतिरे पारिसादडा बाइथाकडा निरनाये पोअचाकालि साचिवकालि हेनदाओबार पाचा फेनवुअसु रानाविरकालि आदारसेमदार थारचा दुमता । फेनवुअसुमि माइनुतिड साचिवकालि गेचा दुमता । नेललि तापला फ्लोअ फ्लोअ पा थाइशा सामारथान पाचा दुमता । गेरापेनमा नुपता मुनु नेललिनु मिमासिकालि दे तासकुल ख्लेपतेक गे दुमता ।

गोरखापत्र किराँती-कोइँच (सुनुवार/मुखिया) भाषाको पृष्ठ संयोजक : उत्तमकुमार सुनुवार/समीर मुखिया (सुनुवार) नयाँ नेपाल, गोरखापत्र, नेपाल पो.ब.नं. २३, काठमाडौं, दैनाक E-mail : sunuwar@gorkhapatra.org